

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

כניסת השבת 16:23

צאת השבת 17:35

ר"ת 18:08

שיר ליום השבת

תלמיד חכם צריך שיהיו בו שתי מידות הסותרות זו את זו: מצד אחד להתנהג במידת הענוה ולהיות רחמן, ומצד שני אמרו חז"ל 'כל מי שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם'. כיצד עולים הדברים בקנה אחד? אלא, תלמיד חכם צריך להתנהג בענוה ובשפלות; אבל היכן שיש צורך לעמוד כנגד הרשעים המפרים את התורה, יש לעמוד מולם בעזות של קדושה ולהיות נוקם ונוטר כנחש.

פירש ה'דגל מחנה אפרים':

מטה מורה על שלטון וגדולה, ע"ד שאמרו "חושך שבטו שונא בנו". הקב"ה אומר "קח את מטך והשלך", קח את השלטון, והשלך. אל תתנהג עם עמ"י בשררה אלא ברחמים ובענוה; אבל "לפני פרעה" כשאתה מגיע לפני פרעה הרשע, שם "יהי לתנין" שם תתנהג כנחש, בגדלות ובעוז.

"ויבלע מטה אהרן"

איתא במדרש רבה: 'אמר ר' יוסי ב"ר חנינא, נס גדול נעשה במטה שאף על פי שבלע כל אותן המטות - לא התעבה. וכל מי שראה אותו אמר זה מטה אהרן סימן טוב לעשות בו ניסים'. אמר המהרש"ם מברעזן זצ"ל: יסוד גדול לומדים מכאן, שכשיש ענוה אפשר לעשות ניסים. אם מטה אהרן בלע את כל מטות חרטומי מצרים ונעשה בו נס ובכל זאת לא נתעבה, ולא הורגש עליו כל שינוי, הרי שיש בו ענוה גדולה. וזהו סימן טוב לעשות בו ניסים ונפלאות לדורות.

מאורה של הפרשה

"ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה"

התורה מלמדת אותנו יסוד גדול, כשאדם רוצה שדבריו ישמעו, הוא צריך למצוא את הזמן המתאים ביותר לכך, ולא לבוא בזמן שהאדם נמצא בקוצר רוח. כשאדם עובד קשה והשני אומר לו דברי מוסר או מבקש ממנו בקשות שונות, ספק גדול אם ישמע ויפנים אותם. אבל בזמן רגוע ודאי דבריו ישמעו. לדוגמא: אדם קם בבוקר, יוצא לעבודה, מחיך לחברים ומתחיל לעבוד. לצומתו אשתו קמה בזריזות לשלוח את הילדים למוסדות חינוך, מתארגנת ויוצאת גם היא לעבודה. חוזרת מוקדם כדי לאסוף את הילדים ולקבל פניהם. במשך הצהריים היא דואגת להאכיל, להנעים, לחנך, לכבס, לארגן, לשחק עם הקטנים, להכין ש"ב עם הגדולים, להפריד ניצים ולנגב דמעות... שעות של התמודדות ויגיעה עד לרחיצת הילדים ולהשכבתם בשלום ובשלווה... תהליך זה חוזר על עצמו מדי יום ביומו. בשעה שבע בערב נשמעות דפיקות בדלת וראש המשפחה נכנס. תארו לעצמכם שלבעל יש כמה דברים בבטן לאמר לאשתו, כמה הערות וביקורת על ההתנהלות בבית. האם דבר כזה ישמע כעת? הלא היא אחרי יום עמוס, היא בקוצר רוח לסיים להשכיב את הילדים ולארגן את הבית מהפעילות הענפה, מותשת ממרוץ סביב לשעון. הערה או בקורת לא רק שלא תתקבל, אלא גם תגרע... ראשית כל - מילה טובה! שנית - התעניינות איך עבר היום? איך התנהגו הילדים? איך הסתדרת? יושבים יחד לארוחת ערב עם מילה טובה. כעת, כשהאווירה מעריכה ומוקירת-תודה, הערות שיועברו כהארות, יתקבלו בצורה נינוחה ומקבלת. זאת ועוד, בעל שחזר מיום עבודה קשה, והגיע כעת לביתו, לפני שהוא נכנס לבית עליו להכין את עצמו להיות "הכותל המערבי" של אשתו והילדים. הוא עייף ורעב, והמצב רגיש. וחז"ל אמרו שקודם שאדם אוכל יש לו שתי לבבות, הוא לא מיושב בדעתו. אבל לאחר שסועד, אין לו אלא לב אחד, נהיה לו ישוב הדעת. לכן אם בעלת הבית רוצה להעיר לבעלה או לבקש ממנו דבר מה, קודם כל - ארוחת ערב טובה כדי שיהיה לו ישוב הדעת, ולאחר מכן שתבקש בעדינות כחפצה. גם האישה צריכה לפעמים להיות ה"קבר רחל" של בעלה. אולי היה לו יום קשה או שהיתה לו עגמת נפש, הוא הפסיד כסף או כבוד, והוא צריך מישהו לפרוק את ליבו. אז יש מי שהולך לקבר רחל, ויש מי שניגש לשוחח עם אשתו, המקשיבה והנעימה. יש לתת את הדעת על השני, לכבד אותו ולדעת את הזמן הנכון לדבר על דברים הטעונים שיפור בבית, ואז וודאי הדברים יתקבלו.

(לחזות בטעם ה')

"ואלה שמות בני לוי... גרשון וקהת ומררי"

התורה מאריכה בפרוט את שמות בניו של לוי ותולדותיהם, מה שלא עשתה אצל ראובן ושמעון, מדוע? ביאר השל"ה ששבט לוי לא היה שרוי בגלות, אבל רצה להשתתף בצרת הציבור, על כן קרא לבניו שמות על שם גלות ישראל: "גרשון" - כי גרים היו בארץ לא להם. "קהת" - כי שיניהם קהו מצער הגלות, ו"מררי" על שם "וימררו את חייהם". לכן האריכה התורה בתולדותיו, ללמדנו עד כמה צריך האדם להשתתף בצערו של השני, גם אם אצלו הכל טוב.

בוקר טוב -
15 מילה שלך.

יש הרואים להיחלץ רק
למנוצחין פלגיהם
הגאומיים; לא למקומם.

יש דברים האמת ול תקוות
רק ול יבי שיהיה.

לא ול כשהיוני ראי אדם להיעזב,
אלא ול אופן שישו הים.

נא לשמור על קדושת הגיליון, אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברו"ג: נעה שלו. משי' יונה. משי' ג'בלי. רפ"ש: משה מרדכי בן עדנה סולטן ובני ביתו חיים דניאל בן שולה שלמה בן רינה. דוד בן רעות. תהילה בת שונמית. מיכל חיה בת רחל אפרת ביתיה בת צביה. שרה בת אילה. אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני סרים דבורה פנינה לע"נ: הגר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל. שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאג"ו בן נעימה ז"ל דניאל בן אסתר ז"ל. יהונתן בן שושנה ז"ל. משה בן סניורה ז"ל מלכה בת רבקה ז"ל

בברכת שבת שלום

וחודש מבורך!

עריכה: משפחת שמעיה

לעי"נ אבינו

הר"ר אילן סכח בן סניורה ז"ל

פטירת הצדיקים

ד' בשבט - ר' ישראל אבוחצירא 'בבא סאלי'
ה' בשבט - ר' חיים דוד חזן הראש"ל
ט' בשבט - ר' ניסים ב"ר ראובן 'הר"ן'
י' בשבט - ר' שלום שרעבי מזרחי 'הרשי"ש'. ר' שלום שבזי מהר"ם מפאדווה. ר' רחמים חי חויתה הכהן

רגע של הזדמנות

אהרן, עובד בחנות צילום, מספר:
 ערב ראש השנה. השעה מתאחרת ואני עדיין בחנות, בלחץ אטומי. יום ארוך ומעיף של עבודה מאחוריי, ואני מאד רוצה ללכת הביתה, להתארגן לחג כמו בן אדם. זאת לא החנות שלי, אני רק שכיר, כך שלקוחות רבים לא יוצרים לי רווח, אלא רק תוספת עבודה.
 אני ממריץ את הלוקוחות האחרונים לסיים, ובשעה טובה החנות התרוקנה וסגרתי את הדלת. עשרים דקות אחר כך כבר סיימתי לנקות, ואני מתארגן ללכת סוף סוף.
 אישה מבוגרת דופקת על השמשה של חלון הראווה. אני מסמן לה עם הידיים - סגור!
 היא מתחננת בתנועות ידיים - בבקשה! רק חמש דקות!
 לא היתה לי טיפת כח או סבלנות. אני מצדי כבר סגרתי את החנות, אני לא אקבל יותר כסף על שעות נוספות, וכבר הייתי צריך מזמן להיות בבית. לא רוצה עוד עיכוב!
 היא ממשיכה להתחנן - בבקשה! בבקשה!
 אני פותח את הדלת. משתדל להיות עדיין אדיב. "מצטער, גברת, החנות סגורה. כבר סגרנו מזמן!"
 היא לא נכנעת "תעשה טובה, זו מתנה לראש השנה. חמש דקות ואני בחוץ".

אני מנסה להגיד "לא!"
 אבל היא לא נותנת לי להשחיל מילה, אלא ממשיכה לדבר "אנחנו נוסעים לחמותי, ושכחתי להביא לה מתנה, ואני לא יכולה לבוא כך בלי מתנה. בבקשה ממך! רחמים! ערב ראש השנה היום, אני ממש מבקשת!"
 עכשיו היא עוד מנסה לעשות לי יסורי מצפון?! עוד מעט אני ארגיש שאני הוא זה שלא בסדר... "טוב, בסדר", אני אומר. וכי יש לי ברירה? "רק מהר! תיקחי מה שאת רוצה, וגמרנו!"
 היא אומרת: "אני צריכה תמונות שנתתי לכם"

"תבחרי מהמחשב את התיקיה שלך"
 היא מנסה לבד ומסתבכת. "תעשה טובה, תוכל לעזור רגע?"
 אני על קוצים. "אמרת חמש דקות. עכשיו עוד נתעכב?"
 היא ממש לא מתבלבלת. "רק תראה לי איך פותחים ובוחרים."
 חשבתי שאני בסופו של הסיפור הזה, אבל מתברר שזאת רק ההתחלה - תנסו לדמיין אישה שצריכה עכשיו לבחור, מתוך חמישים תמונות, את חמש התמונות המוצלחות ביותר. "את זאת, לא, בעצם את זאת... שניה, תן לי להתרכז... רגע, איפה הקודמת שראיתי לפני רגע?"
 אני בחור צעיר, אבל נראה לי שלחץ הדם שלי עלה בצורה מטורפת. אני עצבני מאד, מנסה לזרז אותה, אבל זה רק הורס עוד יותר, כי היא צועקת עלי שאפסיק להלחץ אותה!
 הזמן עובר, ואני עדיין בחנות.

סוף כל סוף היא בחרה את התמונות. אני אומר לה "אני אתן לך את התמונות ולהתראות".
 הגברת מסתכלת עלי בפרצוף משתומם: "סליחה? מה עם אלבום? אני לא יכולה להביא תמונות בשקית, ברוח, כן?"

היא סורקת באיטיות את סדרת האלבומים, עד שלבסוף היא מוציאה אחד מהם, ואומרת: "את זה אני רוצה! רגע, אני רואה שהוא פגום. תחליף לי אותו!"
 "גברת" אני אומר, מנגב את הזיעה שזורמת עלי בפלגים. "גברת", אני חוזר שוב, עצבני בצורה שאי אפשר לתאר. "את רוצה? טוב. לא? אז לא. החנות סגורה. שלום".
 "בחור צעיר, התייחס בכבוד" היא אומרת לי. "עלה שניה למחסן ובדוק אם יש לכם עוד כאלה".
 זהו. כאן הגיעו מים עד נפש.

חוט השערה הפריד בין המצב העכשווי לבין התפוצצות הר געש פנימי...
 ואז, פתאום, נזכרתי במשהו - זה היה משפט מתוך הרצאה ששמעתי, שאם אדם רוצה לבקש בקשה מאלוקים, הזמן הטוב ביותר לזה הוא ברגע של התגברות, ברגע של "שבירת הטבע".
 אני עומד מול האישה הזו, וברקע נמשכים ללא הפוגה הדיבורים שלה, על כמה שזה חשוב שאני אלך לחפש בשבילה אלבום. אני לא ממש שומע אותה, אני שומע את ההרצאה בתוכי.
 משהו בפנים אומר לי - זאת ההזדמנות של החיים שלך, תנצל!

אני תופס את עצמי, בולע את הרוק, עוצם את העיניים, וממהר להתפלל אל אלוקים:
 "אלוקים בבקשה ממך, אני צריך שני דברים. דבר אחד - אתה יודע, שאני לומד בקורס מסוים, ואני מאד מתקשה לעמוד בבחינות. כבר כמה פעמים נכשלת. בבקשה, תעשה שאני אסיים את הקורס הזה בהצלחה, ואעמוד בכל החינות, וההורים שלי ישמחו.

דבר שני - אני רוצה להתחתן, מאד רוצה. אבל אם מותר לי להיות קצת חוצפן, ולבקש לא סתם להתחתן מתישהו, אלא עד סוף השנה הקרובה, כי אני כבר מאד רוצה להיות מתחת לחופה..."
 סיימתי להתפלל, ופתחתי את עיניי. האישה עדיין עמדה שם, ממשיכה בנאומו. אמרתי לה: "גברת, אני אעזור לך בשמחה". היא שלחה מבט משתומם. מה קרה לבחור הזה, פתאום? איזה נס גרם לו להסכים, ואפילו להיות אדיב?

עליתי למחסן, ופתחתי את הדלת. האלבום הראשון שראיתי, היה האלבום שאותו ביקשה האישה. ירדתי למטה, הגשתי לה את האלבום, ואמרתי "גברת, כתיבה וחתימה טובה".
 היא עדיין היתה קצת המומה, שילמה ויצאה סוף סוף מהחנות.
 אני הלכתי לדרכי, בלי לדעת שחיי השתנו מאותו רגע.

זמן קצר לאחר החגים, התבשרתי שעברתי את הקורס בהצלחה. התפילה הראשונה נענתה. ומה בקשר לתפילה השניה, החשובה יותר?
 לפני כמה ימים הוצאתי מהדפוס את ההזמנות לחתונה שלי, שתיערך בעזרת ה' בכ"ה באלול, חמישה ימים לפני ראש השנה. בדיוק כמו שביקשתי "אם אפשר להתחתן עוד השנה..."

להתגבר זה דבר גדול מאד!
 גם אם לא מצליחים לתקן מידה ולשפר באופן מושלם, חשוב לזכור - אפילו התגברות אחת יכולה לשנות את החיים!

הליכות עולם | "אחת שאלתי"

מעשה בבחור ראובן שבאחד הלילות נכנס לחדרו בפנימיה כשהוא צמא מאד. החדר היה חשוך ולא שייר היה להדליק אור משום שחברו שמעון יישן בחדר. לפתע הבחין ראובן שעל השולחן מונחת כוס מים. הוא שתה אותה ולא ייחס חשיבות לטעם המוזר. למחרת נזעק שמעון שהעדשות שלו שהיו בתוך כוס על השולחן נעלמו...

התברר ש... ראובן שתה את עדשות חברו! האם הוא חייב לשלם לשמעון עבורן?

תשובת הרב יצחק זילברשטיין שליט"א:

א. יתכן שהדבר היה באונס גמור, כי לא היה לראובן להעלות על הדעת שמונחת בכוס עדשות ראייה.

ב. יש מקום לטעון שיש כאן פשיעה מצד שמעון הניזק, היות שאין דרך העולם להניח כוס עם עדשות על שולחן חדר שמיועד לכל חברי החדר. לראובן היתה רשות לשתות מכוס המים. ואם בעל העדשות הניח באופן כזה את ממונו הוא הזיק לעצמו.

לסיכום: נראה שראובן פטור.

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

פרופורציות

אנשים מוכנים להילחם על עקרונותיהם, גם אם הם עקרונות טיפשיים. כאשר נלחמים על עקרונות ויחד עם זאת נלחמים גם בתוך הבית, הדבר כואב מאד.

לעיתים יש לבן-אדם עיקרון, וזה יפה. אבל אם נעמיד את העיקרון מול ערך חשוב יותר, פעמים רבות העיקרון חייב להיעלם! הוא מאבד את ערכו. אינו שווה כלל, לא מלחמה ואפילו לא יכוח.

ללא שייר לעמוד ולאמר: "אין מה לדבר. אצלי זה עקרון ואני לא מוותר על זה!" חשבת מה המשמעות של: "לא מוותר" שלך? אין לך אפשרות לדרוש עקרונות שלך, בפרט אלו שאין להם הצדקה, אם לא סיכמת על כך מראש.

"לא מוכן לוותר!" הוא כווצ ומכריז, ואינו יודע כי שלום-בית אינו חומרה, אלא זה עקרון מקודש - מהמקודשים ביותר שיש. "מזבח מוריד עליו דמעות". גש לשאול רב לפני שאתה עומד על עקרונות.

אין לאנשים פרופורציות. הם אינם מודעים לכך כי בתורה ישנן הלכות רבות עם פרופורציות, ולמען השלום מוותרים גם על דברים עקרוניים מאד.

פגשתי פעם בעל תשובה ש"שמח" אצלו בבית, ואשתו, במקום להתקדם אתו יחד ביהדות נסוגה אחור. על מה ניטש הוויכוח? הוא רוצה לאכול רק בד"ץ, היא לא מעכלת את החומרה הזו, והוא נלחם על כך.

הסברתי לו: "אתה רוצה לאכול בד"ץ בבקשה, אך מה אתה רוצה ממנה? בשביל ספק ספיקא דרבנן אתה מאבד את שלום הבית שלך?"

והוא משיב לי "בשבילי לאכול הכשר לא מהודר זה עקרון מקודש!"

נכון. אצלך הוא מאד מקודש, אבל בבקשה תפעל בפרופורציה.

ואם אינך מוכן להתפשר ולדעת כי יש דברים חשובים יותר, זו תהיה ראייה ניצחת לכך, כי אינך מעונין להשתנות לא מחמת עקרונות, אלא מחמת עקשנות, גאווה, ושאר מרעין בישין.